

УВОДНА РЕЧ ПРИРЕЂИВАЧА

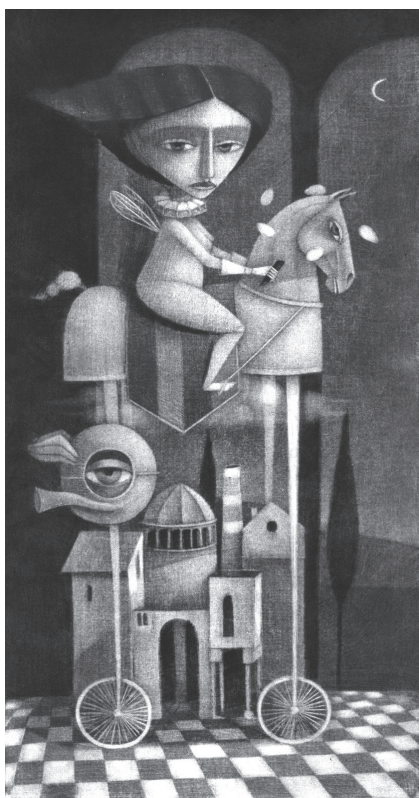
КЊИЖЕВНОСТ (ПОСТ)ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ВРЕМЕНА: СУДБИНЕ И КОМЕНТАРИ

Тематска целина *Књижевност (пост)југословенског времена: судбине и коментари* сачињена је од седам текстова аутора и ауторки који живе од Београда до Сарајева, од Загреба до Трста. Њихове перспективе могле би бити нужно ескапистичке, али они ипак бирају да пропитају нове литерарне светове, никле у постапокалиптичком добу, на рушевинама заједничке домовине и концепта заједничке домовине као таквог. Етничка сврставања, идеолошке напетости и нарастајуће културне разлике (до којих је морало доћи у периоду одвојених живота) рађају ризик да ће простор некадашње Југославије постати егзотичан и егзотизован.

Шта делимо, сем језика који нас раздваја, и за који није сигурно како се тачно зове сем „нашки”, или, како му се недавно (и још увек спорадично) тепа, *добардански*? Да ли се затвореност и запарложеност националних књижевних сцена, све шире и шире поље за представљање све ужих и ужих канона, може победити уколико се писци и ствараоци јавно и јасно декларишу као настављачи неумрлог културног обзора? Питамо се да ли је прошло довољно времена од распада заједничке државе и да ли је дошао тренутак кад без нагомиланих емоција и етичке конфузије можемо да се посветимо објективнијем приказивању југословенске књижевне повезаности, недељивог наслеђа, или пак укажемо на поступке националистичких својатања писаца, маргинализације и злонамерне вредносне ревизије.

У текстовима који су пред нама очит је покушај да се покрене разговор. Идеја приређивача била је да у форми панел дискусије и полилога буде пре свега разматрано и позиционирано разумевање и однос према југословенском књижевном наслеђу, а затим пропитано постјугословенско одређење и идеја нових, могућних припадности, или развој и укрупњавање (не)одрживих разлика.

Заменили смо уобичајени редослед првенства физичког окупљања саговорника и потоњег сусрета на папиру. Прва фаза реализације једне специфичне форм(ул)е очувања југословенске баштине је овај „папирни” скуп. Низом сусрета и разговора са писцима, историчарима књижевности, критичарима, издавачима, библиотекарима, уметницима и културолозима, који следе као друга фаза, добићемо жива сведочења и тумачења која постају јединствен материјал и подстицај за стварање виртуелног музеја YU књижевности. Тиме испуњавамо макар део историјске обавезе да новим генерацијама стасалим у постјугословенском времену дамо целовитији и објективнији приказ стваралаштва и идеала књижевника из периода југословенског заједничког живљења.



Снежана Петровић, *Час левитације*,
мецотинта, 39,5 x 19,5 цм, 2017.